

прибулих мігрантів на 0,63 %. Аналогічне зростання показників зайнятості населення призведе до посилення рееміграційних настроїв у населення на 4,74 %.

Водночас зростання на 1 % середньої вартості житла за м² та частки населення із грошовими доходами нижче прожиткового мінімуму ймовірно стане причиною зменшення кількості прибулих на 4,32 % та 0,19 % відповідно.

Часткові коефіцієнти кореляції, оскільки і коефіцієнти еластичності, підтверджують тезу про те, що найбільший позитивний вплив на зростання рееміграційної активності населення мають високі показники зайнятості населення, а основними дестабілізаційними факторами виступають матеріальні, зокрема зростання цін на нерухомість. Варто зазначити, що негативна дія цих чинників на пряму підсилюється нестабільним курсом національної валюти.

Загалом, згідно з побудованою регресійною моделлю, можна зробити висновки, що в разі зростання значень всіх факторних ознак на 1 % результативна ознака зросте на 0,87 %.

Обговорення та висновки. Аналіз факторів формування трудової рееміграції можна значно розширювати. Визначені у роботі особливості демовідродження населення Львівщини дають змогу обґрунтувати важливість повернення наших громадян з метою часткового нівелювання демографічних втрат. Зменшення частки молоді обґрунтовує нагальну потребу стимулювання рееміграції мешканців регіону, які здобувають освіту за кордоном. Проаналізовані негативні тенденції соціотрудових аспектів, таких як економічна активність, зайнятість і безробіття населення, а також проблемність розривів у рівні оплати праці, можуть наштотувати на думку, що за таких обставин стимулювання трудової рееміграції є неможливим. Проте за умови врегульованості, а саме: застосування селективного, поетапного підходу регулювання міграційних процесів із залученням реемігрантів у сферу, які відзначаються позитивними тенденціями розвитку і підвищенням рівня оплати праці, а також потребують підприємницького потенціалу; підтримки бізнесу та самозайнятості реемігрантів – трудова рееміграція може здійснювати значний позитивний вплив на розвиток регіону.

Література

1. International Migration Report 2015. Highlights / Department of Economic and Social Affairs. – New York, United Nations, 2016. – Pp. 34-42.
2. Програма зайнятості населення Львівської області на 2013-2017 роки, затверджена Розпорядженням Голови Львівської обласної державної адміністрації від 1.04.2013 р., № 148/0/5-13. [Електронний ресурс]. – Доступний з https://www.dcz.gov.ua/lviv/file/link/33044/-file/Rozp_148_d.doc.
3. Пятковська О.Р. Трудова рееміграція: особливості, фактори та роль у розвитку малого бізнесу в Україні / О.Р. Пятковська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – Сер.: Економічна. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка". – 2012. – № 725. – С. 193-199.
4. Чорний Р.С. Еміграція як фактор зростання неконтрольованого просторового трудової потенційного балансування / Р.С. Чорний // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Територіальні міграційні системи: теорія і практика : зб. наук. праць / НАН України; відп. ред. В.С. Кравців. – Львів : Вид-во ІРД. – 2013. – Вип. 3 (101). – С. 56-65.

Надійшла до редакції 25.09.2016 р.

Рисна Р.Р., Бараняк І.Е. Социально-демографический профиль Львовской области в фокусе трудовой миграции: перспективы

Проанализированы причинно-следственные предпосылки реэмиграции и сформирован социально-демографический профиль Львовской обл. с позиции трудовой реэмиграции. Определены преимущества и опасности для региональной экономической системы, указаны целевые детерминации процессов трудовой реэмиграции. Акцентировано внимание на необходимости внедрения стратегии нивелирования слабых мест за счет миграционного фактора. Осуществлен корреляционно-регрессионный анализ для определения влияния факторных признаков на миграционную привлекательность Львовской обл., избраны наиболее значимые из них.

Ключевые слова: трудовая реэмиграция, социально-демографический профиль, факторный анализ, миграционная привлекательность, регион.

Risna R.R., Baraniak I.Ye. The Socio-Demographic Profile of the Lviv Region in Focus Labor Re-Emigration Prospects

The socio-demographic profile of Lviv region taking into account re-emigratory prospects is offered in the article. The cause-effect chain of labor re-emigration processes in the region of Ukraine is highlighted. Potential advantages and threats to regional economic systems are analyzed. The attention is drawn to the need of implementation the strategy of leveling weaknesses due to migration factor. Given the need to determine the impact of different factors on migration attractiveness of Lviv region the correlation and regression analysis is presented in the article. The selective approach should be the most effective way of labor re-emigration regulation from the perspective of the positive determination of the region's socio-economic development.

Keywords: labor re-emigration, socio-demographic profile, factor analysis, migration attractiveness, region.

УДК 338.32.001.76

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УКРАЇНІ

А.Р. Стояновський¹, З.С. Тимняк²

Встановлено напрями провадження державної політики в інноваційній сфері щодо формування, розвитку та підтримки інноваційної інфраструктури в Україні. Наведено результати аналізування існуючого стану розвитку інноваційної інфраструктури та сформовано особливості функціонування окремих її елементів з огляду на форми державної підтримки провадження ними інноваційної діяльності в рамках реалізації загальнодержавної та регіональної політики в інноваційній сфері.

Ключові слова: інноваційна інфраструктура, елементи інноваційної інфраструктури, інноваційна структура, державна політика в інноваційній сфері, державна підтримка розвитку інноваційної інфраструктури.

Постановка проблеми. Важливим елементом реалізації державної політики в інноваційній сфері є становлення та розвиток мережі своєрідних адміністраторів ринку інновацій – інноваційних структур, які входять до складу загальнодержавної та регіональної інноваційної інфраструктури. Саме інноваційні структури та їх елементи, у сучасних умовах господарювання, виступають своєрідними посередниками між органами влади, осередками науки та бізнесу, а також іншими учасниками ринкових відносин для побудови "середовища розуміння" [11] з метою інтенсифікації інноваційних процесів та подолання

¹ зав. бізнес-інкубатора, доц. А.Р. Стояновський, канд. екон. наук – НУ "Львівська політехніка";

² спеціаліст бізнес-інкубатора З.С. Тимняк – НУ "Львівська політехніка"

бар'єрів макросередовища на шляху комерціалізації результатів наукових досліджень та впровадження їх у господарську діяльність вітчизняних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості провадження інноваційної діяльності, серед іншого, на рівні інноваційних структур, досліджували такі вчені-економісти: О.І. Амоша, Л.Л. Антонюк, В.А. Верба, В.М. Геєць, А.В. Гриньов, М.П. Денисенко, О.Є. Кузьмін, О.О. Лапко, П.Г. Перерва, В.П. Соловійов, Н.І. Чухрай, Й.-А. Шумпетер, Л.І. Федулова та ін. Аналізування підходів цих науковців свідчить, що існують вагомні напрацювання в інноваційній сфері, однак потребують подальшого розгляду питання систематизації форм і методів реалізації державної політики щодо розвитку інноваційної інфраструктури як загальнодержавного, так і регіонального рівнів, а також дослідження існуючого стану розвитку інноваційної інфраструктури в Україні. Потребу наукового опрацювання окреслених проблем з урахуванням специфіки національної економіки зумовила вибір теми дослідження, визначила мету, завдання та очікувані практичні результати.

Формулювання цілей роботи. Метою дослідження є встановлення існуючих форм державного стимулювання розвитку вітчизняної інноваційної інфраструктури та аналізування результатів реалізації таких форм державної політики в інноваційній сфері через встановлення основних елементів інноваційної інфраструктури як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях.

Виклад основного матеріалу. У 2014 р. за підтримки USAID, робоча група під керівництвом МОН України розробила проект "Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 року", який після обговорень з університетською спільнотою Києва, Харкова та Львова, а також розгляду Цільовою командою реформ МОН України було доопрацьовано у червні 2015 р. [13]. Відповідно до зазначеного документу, на розгляд Уряду пропонується реалізація реформ у системі вищої освіти, зокрема, щодо розвитку наукових осередків у вищих навчальних закладах, через інтеграцію вищої освіти і науки, модернізацію наукової та науково-технічної інфраструктури системи вищої освіти, зокрема – створення центрів колективного користування науковим та інноваційно-виробничим обладнанням (до січня 2019 р.) та створення окремого фонду капітальних видатків на придбання або створення основних засобів, навчального, лабораторного, виробничого обладнання, капітальне будівництво, ремонт, реконструкцію та реставрацію приміщень, будівель, споруд тощо (до січня 2020 р.). Також варто зазначити, що, на думку урядовців, розвиток в Україні інноваційної інфраструктури може здійснюватися за такими варіантами [6, 12]:

- збереження існуючого підходу до розвитку інноваційної інфраструктури;
- розвиток фінансово-економічної підсистеми інноваційної інфраструктури як недостатньо розвинутої;
- розвиток виробничо-технологічної підсистеми інноваційної інфраструктури з поступовим упровадженням окремих елементів фінансово-економічної підсистеми.

Кожен з цих підходів заслуговує на увагу, проте, провівши аналіз досвіду світових центрів розвитку інновацій [1, 5], а також проаналізувавши досвід сусідніх держав [9], можна стверджувати, що розвиток виробничо-технологічної підсистеми з поступовим впровадженням окремих елементів фінансово-еконо-

мічної підсистеми, відповідно до особливостей господарювання в умовах вітчизняної промисловості – може бути найбільш ефективним. Фактично цей підхід передбачає інтенсифікацію зусиль центральних і регіональних органів влади, спрямовану на створення сприятливих умов для формування, розвитку та підвищення ефективності роботи інноваційних структур.

Економічний розвиток окремих держав, їх регіонів, а також досягнення ними конкурентних переваг, в існуючих умовах господарювання значною мірою залежить від швидкості появи на ринку нових інноваційно-активних суб'єктів господарювання. Саме суб'єкти інноваційної діяльності, створюючи конкурентні переваги для власного бізнесу, залучають до цього процесу науковий, економічний, кадровий, виробничий потенціал регіону і держави загалом, забезпечуючи, при цьому, їх економічний розвиток. Своєю чергою, надзвичайно важливою є участь органів влади у створенні не просто сприятливих умов для інтенсифікації інноваційних процесів на державному та регіональному рівнях, а й сприяння становленню та розвитку мережі адміністраторів ринку інновацій – інноваційних структур, які входять до складу загальнодержавної та регіональної інноваційної інфраструктури, одним з основних завдань яких є створення середовища сприяння інноваційній діяльності для суб'єктів інноваційної діяльності, що реалізують в їх межах інноваційні проекти.

Проаналізувавши світовий досвід державної підтримки створення та функціонування інноваційних структур [3, 4], встановлено найбільш вживані важелі державного стимулювання інноваційної діяльності у країнах Європи, Азії та Північної Америки. За результатами дослідження з'ясовано, що в основному, використовують три найбільш вживаних стимули (важелі) реалізації сприятливої державної політики в інноваційній сфері, а саме:

- фінансова підтримка з державного та місцевого бюджетів, спрямована на створення та розвиток інноваційної інфраструктури, а також на підтримку реалізації пріоритетів інноваційного розвитку держави та її регіонів;
- сприятлива кредитна, податкова та митна політика відносно учасників інноваційних процесів – суб'єктів інноваційної діяльності;
- підготовка кадрів, інформаційно-аналітичне забезпечення та передача інформації громадськості та учасникам ринку, а також міжнародне співробітництво в інноваційній сфері.

В Україні зазначені важелі реалізації сприятливої державної підтримки інноваційної діяльності також використовують досить ефективно, зокрема у [8, ст. 3] подано основні принципи державної політики в інноваційній сфері, серед яких:

- визначення державних пріоритетів інноваційного розвитку;
- формування нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності;
- створення умов для збереження, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу;
- забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва, фінансово-кредитної сфери у розвитку інноваційної діяльності;
- сприяння інноваційній діяльності та підтримка підприємництва у науково-виробничій сфері шляхом використання ринкових механізмів;
- підтримка міжнародної науково-технологічної кооперації, трансферу технологій, захисту вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок;

- здійснення фінансової підтримки, сприятливої кредитної, податкової і митної політики у сфері інноваційної діяльності;
- сприяння розвитку інноваційної інфраструктури;
- інформаційне забезпечення суб'єктів інноваційної діяльності;
- підготовки кадрів у сфері інноваційної діяльності.

Отже, наведені вище принципи передбачають фінансову підтримку, реалізацію сприятливої податкової, митної та кредитної політики, державне сприяння у сфері підготовки кадрів, інформаційне забезпечення, міжнародне співробітництво. Окрім цього, органи влади як на державному, так і на місцевому рівнях можуть сприяти інноваційному розвитку, в частині створення нових, та підвищення ефективності господарювання існуючих суб'єктів інноваційної діяльності. Проте відповідно до норм чинного законодавства органи влади мають обмежені повноваження щодо створення нових, а також підтримки та управління діяльністю існуючих суб'єктів господарювання. Окрім цього, державна підтримка окремих суб'єктів господарювання створює на ринку неконкурентні та неринкові умови та відповідно до стандартів СОТ є неприйнятною.

Фактично, інноваційні структури повинні виконувати функції своєрідних адміністраторів інноваційної діяльності у межах окремих адміністративно-територіальних одиниць. Звичайно, ефективність процесу господарювання самої інноваційної структури має оцінюватися з урахуванням ефективності діяльності її учасників (партнерів), проте це не має бути єдиний критерій оцінки ефективності їх роботи.

У науковій літературі розроблено підходи до класифікації інноваційних структур, які поділяють інноваційні структури, виходячи з їх: спеціалізації, типу наукової та виробничої продукції (продукту), видів діяльності, характеру галузі національного господарства, рівня охоплення інноваційного циклу, об'єкта вдосконалення, принципів створення [2, с. 25]. Зазвичай прийнято виділяти такі інноваційні структури: державні інноваційні фінансово-кредитні установи, венчурні компанії та фонди, зони інтенсивного науково-технічного розвитку (технополіси), соціотехнополіси, технологічні парки, наукові парки, інноваційні центри, бізнес-інкубатори (інноваційні, технологічні), центри високих інформаційних технологій, центри трансферу технологій, регіональні інноваційні кластери, бізнес-центри, консалтингові центри, інформаційні мережі науково-технічної інформації та ін. Однак для переважної більшості з них у вітчизняному законодавстві не визначені як змістовне наповнення, так і порядок створення, особливості діяльності, механізми державного регулювання тощо [12]. Планувалося, що до 2013 р. в Україні інноваційна інфраструктура буде нараховувати 400 од. [6] з наступним розподілом її елементів (табл.).

Щоб проаналізувати існуючий стан розвитку мережі інноваційних структур, які можуть провадити інноваційну діяльність, встановлено перелік інноваційних структур, які внесено до державного реєстру згідно з [7], а також інноваційних структур, які внесено до числа елементів регіональної інноваційної інфраструктури [6]. На відміну від планів Уряду (див. табл.), за даними МОН України, на сьогодні в Україні функціонує 12 технологічних парків, 17 наукових парків, 28 інноваційних бізнес-інкубаторів, 26 інноваційних центрів, 23 інноваційно-технологічні кластери, 8 небанківських фінансово-кредитні установи,

9 центрів інновацій та трансферу технологій, 49 центрів комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, 29 контактних пунктів "програми Горизонт 2020", а також близько 40 інших структур, які працюють в інноваційній сфері.

Табл. Прогнозований Урядом стан розвитку інноваційної інфраструктури України

Елемент інноваційної інфраструктури	Кількість, одиниць
Бізнес-інкубатори (розвитку малого інноваційного бізнесу, при ВНЗ та НАН України)	75
Технологічні парки	12
Наукові парки	17
Центри трансферу (державні, регіональні та утворені за участю великих промислових підприємств для потреб малих інноваційних підприємств)	41
Контактні пункти із співпраці з державами-членами ЄС та іншими державами (національні та регіональні)	20
Регіональні центри науки, інновацій та інформатизації	25
Демонстраційні центри	20
Небанківські фінансово-кредитні установи	2
Венчурні фонди	1
Інноваційно-технологічні кластери	17
Громадські ради обласних адміністрацій	27
Спеціалізовані центри підвищення кваліфікації в інноваційній сфері	28
Інститути науково-технічної та інноваційної експертизи	1
Підрозділи з питань інтелектуальної власності при ВНЗ	25
Науково-виробничі та інноваційно-інвестиційні комплекси при ВНЗ	10
Структури, що надають допомогу з підготовки та впровадження інновацій при ВНЗ	20
Структурні підрозділи, що проводять моніторинг результатів наукових досліджень та реалізують їх на ринку інтелектуальної власності при НАН України	15
Інші види інноваційних структур	44

Висновки та перспективи подальших досліджень. У підсумку можна стверджувати, що розвиток інноваційної інфраструктури в Україні є недостатнім (порівняно, наприклад з Польщею, їх кількість є меншою майже в 5 разів). Серед основних причин недостатнього розвитку елементів інноваційної інфраструктури виділено такі: недофінансування програми розвитку інноваційної інфраструктури [6]; відсутність злагодженої державної політики щодо розвитку загальнодержавної та регіональної мережі інноваційних структур; надмірний рівень бюрократизації процедур створення та функціонування інноваційних структур, зокрема у ході реалізації інноваційних проектів їх учасниками.

Література

1. Друкер П. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво : пер. з англ. / П. Друкер. – К. : Вид-во "Україна", 1994. – 319 с.
2. Ющенко В.А. Економічна енциклопедія. – У 3-х т. / В.А. Ющенко, С.А. Гальчинський; ред. Б.Д. Гаврилишин. – К. : Вид-во "Академія", 2001. – Т. 1. – 346 с.
3. Стріха М.В. Інформаційно-аналітичні матеріали МОН до парламентських слухань на тему: "Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів" : збірник / М.В. Стріха, В.С. Шовкалюк, Т.В. Боровіч та ін.; Укр. ін-т промислової власності. – К., 2009. – 39 с.

4. Лапко О. Інноваційна діяльність в системі державного регулювання : монографія / О. Лапко. – К. : Вид-во Ін-ту економ. Прогнозування НАН України, 1999. – 254 с.

5. Махмудов А.Г. Инвестиционная политика и управление : монография / А.Г. Махмудов. – Донецк : Изд-во "Донбасс", 2000. – 592 с.

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 травня 2008 р., № 447 "Про затвердження Державної цільової економічної програми "Створення в Україні інноваційної інфраструктури" на 2009-2013 роки". [Електронний ресурс]. – Доступний з <https://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=447-2008-%EF>.

7. Про затвердження Положення про Комісію з організації діяльності технологічних парків та інноваційних структур інших типів : постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2003 р., № 1219 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 48. – С. 71. – Ст. 3199.

8. Про інноваційну діяльність : закон України від 04 липня 2002 р., № 40-IV // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 13. – Ст. 93.

9. Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2010. Pod redakcją Krzysztofa B. Matusiaka. Warszawa. 2010. (Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu systemowego "Rozwoj zasobów ludzkich poprzez promowanie wiedzy, transfer i upowszechnianie innowacji") (Program Operacyjny Kapitał Ludzki, działanie 2.1.3.).

10. Цибульов П.М. Бар'єри на шляху комерціалізації результатів наукових досліджень в Україні / П.М. Цибульов, В.Ф. Корсун // Наука та інновації : наук.-практ. журнал НАН України. – 2009. – Т. 5, № 6. – С. 87-96.

11. Стояновський А.Р. Особливості організації моніторингу діяльності інноваційних структур в умовах економічних реформ : монографія / А.Р. Стояновський. – Тернопіль : Вид-во ТНТУ ім. Івана Пулюя, АСУ, 2012. – Зареєстрована у ДНТБ України від 09.07.12 р., № 23. – 263 с.

12. Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми розвитку інноваційної інфраструктури на 2017-2021 роки: проект розпорядження Кабінету Міністрів України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <https://goo.gl/Di7j79>

13. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року: доопрацьований (червень 2015 р.) проект робочої групи під головуванням МОН України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <https://goo.gl/dNZ5yI>

Надійшла до редакції 28.09.2016 р.

Стояновський А.Р., Тимняк З.С. Государственная поддержка развития инновационной инфраструктуры в Украине

Сформированы направления государственной политики в инновационной среде относительно создания, развития и поддержки инновационной инфраструктуры в Украине. Приведены результаты анализа состояния развития инновационной инфраструктуры и сформированы особенности функционирования отдельных ее элементов с учетом форм государственной поддержки инновационной деятельности, а также с учетом форм общегосударственной и региональной политики в инновационной среде.

Ключевые слова: инновационная инфраструктура, элементы инновационной инфраструктуры, инновационная структура, государственная политика в инновационной среде, государственная поддержка развития инновационной инфраструктуры.

Stoianovskiy A.R., Tymnyak Z.S. State Support of Innovation Infrastructure in Ukraine

The main directions of the state policy at innovation sphere which are directed to the formation, development and support of innovative infrastructure in Ukraine are identified. The current state analysis of the development of innovation infrastructure is conducted. Some features of the innovation infrastructure subjects through the forms of the state support of innovation are also identified.

Keywords: innovative infrastructure, subjects of the innovation infrastructure, innovative structure, state policy at innovation sphere, government support of innovation infrastructure.

УДК 336.76(075.8)

УДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ НЕБАНКІВСЬКОГО ІНСТИТУЦІЙНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ

С.В. Черкасова¹

Охарактеризовано основні ознаки моделі небанківського інституційного інвестування, що сформувались в Україні. На основі виділених ознак вітчизняну модель небанківського інституційного інвестування визначено як бізнес-орієнтовану. Зроблено висновки про недостатню ефективність діяльності небанківських інституційних інвесторів в Україні у питаннях фінансування економічного зростання та забезпечення соціального захисту населення. Для посилення соціальної спрямованості небанківського інституційного інвестування в Україні визначено нагальну потребу стимулювання розвитку публічних інвестиційних інститутів, ширшого залучення населення до процесів спільного вкладення коштів, більш повного гарантування прав учасників колективних інвестицій.

Ключові слова: небанківські інституційні інвестори, небанківське інституційне інвестування, фінансові інститути, венчурні фонди, бізнес-орієнтована модель.

Постановка проблеми. Потреби забезпечення економічного зростання вітчизняної економіки вимагають істотного збільшення обсягу інвестиційних ресурсів, важливим постачальником якого є небанківські інституційні інвестори. Практика розвинених країн свідчить, що ці фінансові інститути за показниками нагромаджених активів і темпами розвитку інвестиційної діяльності є лідерами в інвестиційній сфері і можуть скласти реальну конкуренцію банківським установам. В Україні впродовж останнього десятиліття діяльність основних видів інституційних інвесторів відзначалась активним розвитком. Проте при загальних позитивних тенденціях розвитку небанківського інституційного інвестування в Україні відзначається наявність його видових, структурних та регіональних диспропорцій, зумовлених неоднаковими темпами розвитку фінансових інститутів, різним обсягом нагромаджених активів, нерівномірним територіальним поширенням діяльності. Зазначені обставини потребують дослідження основних причин та проблем диспропорційного розвитку цих фінансових інститутів з метою удосконалення вітчизняної моделі небанківського інституційного інвестування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У вітчизняних наукових колах спостерігається значний інтерес до дослідження особливостей діяльності інститутів спільного інвестування (ІСІ), страхових компаній, недержавних пенсійних фондів (НПФ), як важливих інститутів фінансової системи країни. Однак комплексних досліджень, що дають змогу оцінити масштаби та проблеми розвитку небанківського інституційного інвестування у країні небагато. Важливий внесок у дослідження діяльності небанківських інституційних інвесторів здійснили З. Ватаманюк [2], Т. Кушнір [3], С. Мошенський [4] та ін. науковці. Однак динамічний розвиток цих видів фінансових інститутів та зміна умов економічного розвитку країни вимагають подальшого дослідження цих питань.

Постановка завдання. Відповідно до обраного напряму наукового дослідження поставлено завдання: визначити тип моделі небанківського інститу-

¹ доц. С.В. Черкасова, канд. екон. наук – Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів.